

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
МІЖНАРОДНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія:

Економіка і менеджмент

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 42

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Романовська Ю.А.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*
Romanovska Yuliia
*Vinnitsia Institute of Trade and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1099-0787>*

Камінська А.О.

*студентка,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*
Kaminska Alona
*Vinnitsia Institute of Trade and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics*

Божок М.О.

*студентка,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*
Bozhok Marina
*Vinnitsia Institute of Trade and Economics
Kyiv National University of Trade and Economics*

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

FINANCIAL POTENTIAL OF THE UKRAINIAN INSURANCE MARKET

Анотація. У статті страхові компанії досліджуються як специфічні підприємства, що створюються задля отримання прибутку, а предметом їх першочергової діяльності є надання страхового захисту. Фінансовий потенціал страхового ринку має власну специфіку діяльності, пріоритети та тенденції розвитку. Наявний фінансовий потенціал страхової галузі забезпечує сталий розвиток як суб'єктів господарювання, так і населення, є підґрунтям формування нових страхових товарів та їхньої реалізації на теренах страхового ринку. У статті проаналізовано фінансовий потенціал страхового ринку України та досліджено фінансовий потенціал страхової компанії «Оранта». Доведено, що фінансовий потенціал є одним із факторів, що визначає успішність роботи як окремої страхової компанії, так і всього страхового ринку України, адже від нього залежать рівень конкурентоспроможності та інвестиційна привабливість страхового ринку.

Ключові слова: страховий ринок, страхові премії, капітал, статутний капітал, фінансовий потенціал страхової компанії, страхові платежі.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку економіки України страхування є однією з найбільш динамічних галузей, яка формує захист майнових інтересів усіх верств сучасного суспільства, забезпечує їх безпеку та сталий розвиток. Роль страхування набуває особливої актуальності в умовах сучасних економічних перетворень та стрімкого реформування медичної галузі. Страховий захист, що надають страхові організації, стимулює вдосконалення ринкових відносин та ділової активності, покращує інвестиційний клімат в Україні. Фінансовий стан страхових організацій є базовим елементом розвитку країни з ринковою економікою та вимагає пошуку нових форм і методів його формування й розвитку. Практика свідчить про те, що недостатня увага, приділена питанням фінансового потенціалу страховиків в умовах наявності ризиків, веде до негативних наслідків у діяльності самої компанії, а також гальмує розвиток усього страхового ринку країни. Виходячи з цього, об'єктивно необхідним та актуальним вважаємо дослідження теоретичних аспектів, а також оцінювання фінансового потенціалу страхового ринку України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику розвитку фінансового потенціалу страхових організацій

присвячено досить велику кількість наукових робіт. Дослідженню сутності поняття фінансової безпеки та виявленню загроз та небезпек присвячені наукові публікації вітчизняних та зарубіжних учених, зокрема роботи О. Ареф'євої, І. Бланка, Н. Гончарової, К. Горячевої, Ф. Євдокимова, М. Єрмошенка, Я. Жаліла, В. Зубік, С. Ілляшенка. Обґрунтування специфіки фінансового забезпечення страхових компаній розглядають такі зарубіжні фахівці, як О. Архіпов, Дж. Браун, О. Вагаманюк, В. Пліса, О. Стефанишин, А. Хоронжий.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Велика кількість наукових здобутків не включає аналіз фінансових показників страхування та досліджує оцінку впливу загроз на основні тенденції розвитку вітчизняного страхового ринку в умовах світової євроінтеграції. Аналіз праць дає змогу стверджувати, що в них далеко не в повному обсязі розкриті питання теоретико-методологічного оцінювання фінансового потенціалу страхового ринку. Незважаючи на всі розробки вітчизняних та світових фахівців, необхідно підкреслити, що тематика дослідження фінансового потенціалу страховиків є вивченою не в повному обсязі та потребує подальших напрацювань.

Мета статті. Головною метою роботи є теоретичне дослідження специфіки фінансового потенціалу страхового ринку України та його оцінювання на прикладі окремої страхової компанії.

Виклад основного матеріалу. Страхові компанії є підґрунтям стабільного функціонування страхового ринку України та невід'ємною складовою частиною його фінансового потенціалу. При цьому слід відзначити, що фінансовий потенціал кожної окремої страхової компанії дає змогу страховому ринку держави забезпечити безпеку, стабільність, соціальні гарантії в суспільстві через механізм фінансового захисту.

Фінансовий потенціал страхового ринку має власну специфіку діяльності, пріоритети та тенденції розвитку. Згідно з даними держрегулятора [1] кількість страхових компаній (СК) станом на 2019 р. становила 249, з яких 26 складають СК зі страхування життя (СК «Life»), а 223 – СК, що здійснювали види страхування, інші ніж страхування життя (СК «non-Life»). За 2019 р. порівняно з 2018 р. кількість страхових компаній зменшилась на 32 СК (табл. 1).

Нааявний фінансовий потенціал страхової галузі забезпечує сталий розвиток як суб'єктів господарювання, так і населення, є підґрунтям формування нових страхових товарів та їхньої реалізації на теренах страхового ринку. Фінансовий потенціал, яким володіє страховик, формується з двох складових частин, а саме власного й залученого капіталу, причому залучений капітал превалює над власним, що обумовлено специфікою самої страхової галузі. Страхування засноване на створенні грошових фондів, джерелом яких є кошти страхувальників. Величина власного капіталу має істотне значення на початковому етапі функціонування страхової компанії під час отримання ліцензії на право займатися страховою діяльністю. Водночас власний капітал страховика може бути використаний для виконання

зобов'язань перед страхувальниками, якщо страховий фонд не здатний на перших порах протистояти великим збиткам.

Капітал страховика є основою його діяльності та сукупності фінансових ресурсів, а саме власних, залучених чи позичених, які перебувають у розпорядженні страховика й використовуються для забезпечення його діяльності та отримання прибутку [2]. Джерела формування капіталу страхової компанії наведено на рис. 1.

Отже, фінансовий потенціал страхової компанії – це фінансові ресурси, що перебувають у господарському обігу та використовуються для проведення страхових операцій і здійснення інвестиційної діяльності [3, с. 49].

Узагальнюючим показником ефективності діяльності суб'єкта господарювання вважається прибуток, який виступає як комплексний, інтегрований показник та всебічно характеризує ефективність певного виду бізнесу.

Завдяки специфіці діяльності страхових компаній особливістю формування прибутку від страхової діяльності є відмінність у джерелах доходів та витрат за основною діяльністю страховика. Основним джерелом доходів страховика є страхова премія, що визначається розміром платежу за страхування, яку страхувальник зобов'язаний сплатити згідно з договором страхування [5].

Валові страхові премії, отримані страховиками під час страхування та перестрахування ризиків від страхувальників та перестрахувальників, за 2019 рік становили 54 582,2 млн. грн., що на 5214,7 млн. грн. більше порівняно з 2018 роком та на 11 150,4 млн. грн. більше порівняно з 2017 роком (табл. 2).

Фінансовий потенціал страхового ринку є ґрунтом формування конкурентоспроможності та міцної ринкової позиції самого страховика, а також виступає гарантом безпеки для інших суб'єктів господарювання. Для більш детального аналізу фінансового потенціалу страхового ринку необхідно дослідити фінансовий потенціал на прикладі окремої страхової компанії.

Для наочного прикладу розглянемо показники Національної акціонерної страхової компанії «Оранта», яка є однією з найбільших компаній, що працює на страховому ринку України. Для початку проаналізуємо прибуток цієї страхової компанії за 2014–2019 роки в табл. 3.

З табл. 3 видно, що основні фінансові показники діяльності страхової компанії «Оранта» загалом збільшились. Страхові премії склали у 2014 році лише 387 655,2 тис. грн., а у 2019 році вони збільшились на 188 428,3 тис. грн. Такі зміни обумовлюються укладанням більшої кількості договорів страхування. Страхові виплати цієї компанії не мають різкої тенденції до зміни, оскільки вони залежать від кількості настання страхових випадків. Отже, у 2019 році вони становили лише 184 920,3 тис. грн., що на 10 549,9 тис. грн. більше порівняно з попереднім роком.

Особливе значення мають показники фінансової стійкості страхових компаній в процесі дослідження фінансового потенціалу страховиків. Більшість фахівців стверджує, що

Таблиця 1

Кількість страхових компаній у 2016–2019 роках

Кількість страхових компаній	Станом на 31 грудня 2016 року	Станом на 31 грудня 2017 року	Станом на 31 грудня 2018 року	Станом на 31 грудня 2019 року
Загальна кількість	310	294	281	249
зокрема, СК “non-Life”	271	261	251	223
СК “Life”	39	33	30	26

Джерело: сформовано за даними [1]

Рис. 1. Джерела формування капіталу страхової компанії

Джерело: [4, с. 188]

Таблиця 2

Структура надходження валових страхових премій за 2017–2019 роки

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Темпи приросту, %	
				2018/2017 роки	2019/2018 роки
Валові страхові премії, млн. грн.	43 431,8	49 367,5	54 582,2	13,7	10,56
зокрема, від страхувальників – фізичних осіб	15 555,6	18 431,0	20 315,8	18,5	10,22
від юридичних осіб	27 876,2	30 936,5	34 266,4	11	10,76

Джерело: сформовано за даними [1; 6]

Таблиця 3

Фінансові результати СК «Оранта» за 2014–2019 роки, тис. грн.

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Страхові премії	387 655,2	445 578,3	508 415,3	610 415,3	576 083,5	451 586,6
Страхові виплати	117 375,4	113 990,6	149 942,7	195 470,2	184 920,3	154 361,2
Страхові резерви	300 183,0	357 790,8	328 704,3	376 979,3	459 624,1	567 983,8
Всього	805 213,6	917 359,7	987 298	1 182 864,8	1 220 627,9	1 173 931,6

Джерело: сформовано за даними [1; 7]

універсальним вважається такий підхід, за яким фінансову стійкість страхової компанії можна охарактеризувати за такими ознаками фінансового стану, як висока платоспроможність, тобто здатність вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями; висока ліквідність балансу, тобто достатній рівень покриття залучених пасивів активами; висока рентабельність, тобто

значна прибутковість, яка забезпечує необхідний розвиток суб'єкта господарювання [8, с. 109; 9, с. 56].

Розглянемо показники фінансової стійкості НАСК «Оранта» в табл. 4. Вони відображають загальний фінансовий стан цієї страхової компанії за будь-якого параметру, тобто кількості страхових премій, виплат.

Таблиця 4

Показники оцінювання фінансової стійкості НАСК «Оранта» за 2014–2019 роки

Назва показника	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Відхилення				
							2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018
Коефіцієнт фінансової автономії	0,45	0,50	0,30	0,39	0,37	0,26	0,05	-0,20	0,09	-0,02	-0,11
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,81	0,86	0,81	0,90	0,91	0,93	0,05	-0,05	0,09	0,01	0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	2,20	2	3,31	2,54	2,68	0,38	-0,2	1,31	-0,77	0,14	-2,3
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,2	1,0	2,3	1,5	1,7	2,9	-0,2	1,3	-0,8	0,2	1,2

Джерело: розраховано за даними [7]

Оцінивши фінансову стійкість НАСК «Оранта» з табл. 4, можемо стверджувати, що коефіцієнт фінансової автономії не відповідає нормативному значенню ($>0,5$), оскільки він становив у 2016 році лише 0,30, а у 2017 році – майже 0,40. Такі значення свідчать про те, що частина власного капіталу страхової компанії складається більше із залучених коштів, тобто рівень фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування є досить високим. Також прослідковується те, що коефіцієнт у 2018 році дорівнює 0,37, і це означає, що компанія може профінансувати тільки 37% активів за власний рахунок, а у 2019 році цей показник становить лише 26%.

Коефіцієнт фінансової стійкості відображає платоспроможність страхової компанії на довгостроковий період. Значення цього показника відображає, яку частку активів компанія може фінансувати за рахунок залученого капіталу на довгостроковий термін та власного капіталу [10, с. 222]. Нормативне значення цього показника становить від 0,7 до 0,9.

За розрахунками коефіцієнта з таблиці видно, що у 2015 році він становив 0,86, а потім майже не змінився, оскільки у 2019 році становив 0,93. Протягом цих років він відповідав нормі, адже ця страхова компанія вжила низку заходів для його стабілізації, а саме збільшення розміру довгострокових позикових коштів.

Можна дійти висновку, що компанія проводить ефективну політику розвитку на довгостроковий період. Також більше 80% активів компанії фінансуються виключно за рахунок власного капіталу й довгострокових зобов'язань.

Проаналізуємо наступний показник, а саме коефіцієнт фінансової залежності. Його нормативне значення становить 0,5–0,7 і відображає кількість фінансових ресурсів, що використовує страхова компанія на кожну гривню власного капіталу. У 2016 році він становив 3,31, а у 2017 році він уже зменшився на 0,77. За даними 2018 року його значення досягло лише 2,68, що суттєво відрізнялось від 2019 року, коли він становив 0,38. Прослідковується нестабільність цього коефіцієнта, а саме різке зменшення, яке відображає неповне використання страховою компанією власних можливостей. Отже, цей показник не досягає нормативного значення в аналізованій період 2014–2019 років і не використовує максимальні власні можливості.

Сутність коефіцієнта фінансової стабільності визначається як забезпеченість заборгованості власними коштами. Якщо власні кошти превалюють над позиковими, то це говорить про

фінансову стійкість суб'єкта господарювання. Нормативне значення цього показника становить від 0,6 до 1,5. У 2014 році цей показник мав значення 1,2, але після 2016 року цей коефіцієнт мав тенденцію до зростання, становлячи 2,3, а у 2018 році – 1,7. У 2019 році відбулося різке підвищення до 2,9. До таких змін привели залучення коштів інвесторів та реінвестування прибутку у роботу страхової компанії.

Далі проаналізуємо рентабельність страхової компанії «Оранта», тобто її відносну прибутковість, з різних позицій згідно з інтересами учасників економічного процесу.

З табл. 5 видно, що оцінювання рентабельності цієї страхової компанії здійснено за допомогою коефіцієнта рентабельності активів та коефіцієнта власного капіталу.

Коефіцієнт рентабельності активів показує ефективність використання активів компанії для генерації прибутку [11, с. 175]. Цей коефіцієнт необхідно аналізувати в динаміці, тобто шляхом зіставлення значень різних років за період дослідження. Так у 2014 та 2015 роках цей коефіцієнт складав 0,07, за даними 2016 року він становив 0,2, що на 0,13 більше порівняно з попереднім (аналізованим) періодом. У 2017 році коефіцієнт рентабельності активів становить уже 0,6, а у 2018 році – 0,05. У 2019 році цей коефіцієнт зменшується до 0,04. Така динаміка цього показника обумовлена тим, що проводилась ефективна політика зниження сум витрат щодо управління страховою компанією.

Проаналізуємо наступний показник, а саме коефіцієнт рентабельності власного капіталу. Він зазначає, наскільки ефективно використовується власний капітал, тобто скільки прибутку було згенеровано на кожну гривню залучених власних коштів. За даними 2016 року показник становив лише 0,65, але у 2017 році він зріс на 0,78. За звітом 2018 року рентабельність власного капіталу збільшилась до 13,7, хоча у 2019 році показник зменшується, становлячи 0,16. Це обумовлено збільшенням чистого прибутку за рахунок використання кредитного капіталу замість власного як джерела фінансування. Очевидно, що більш високі коефіцієнти не демонструють позитивних наслідків для страхової компанії.

Досить важливу роль в аналізі фінансової стійкості страхової компанії відіграє оцінювання ліквідності (табл. 6).

За даними табл. 6 видно, що коефіцієнт швидкої ліквідності у 2016 році становив 1,9, що на 1,65 менше, ніж у 2017 році, але у 2018 році він знову зріс на 0,65, становлячи 4,5. Така тенденція

Таблиця 5

Показники оцінки рентабельності НАСК «Оранта» за 2014–2019 роки

Назва показника	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Відхилення				
							2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018
Коефіцієнт рентабельності активів	0,07	0,07	0,2	0,6	0,05	0,04	0	0,13	5,4	-5,55	-0,01
Рентабельність власного капіталу	0,15	0,14	0,65	1,43	13,7	0,16	-0,01	0,51	0,78	12,27	-13,54

Джерело: розраховано за даними [7]

Таблиця 6

Показники оцінювання ліквідності НАСК «Оранта» за 2014–2019 роки

Назва показника	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Відхилення				
							2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2019/ 2018
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,94	1,98	1,9	3,55	4,2	4,1	1,04	-0,08	1,65	0,65	-0,1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,56	1	0,6	1,54	0,74	0,45	0,44	-0,4	0,94	-0,8	-0,29

Джерело: розраховано за даними [7]

росту обумовлена тим, що страхова компанія збільшила суми високоліквідних активів та знизила суми поточних активів.

З табл. 6 спостерігається, що показник абсолютної ліквідності коливається від 0,5 до 1,5 при нормі до 0,2. За даними 2017 року він становив 1,54, а у 2018 році зменшився на 0,8, становлячи лише 0,74. У 2019 році він зменшився і становив 0,45. Значення вище нормативного також може вказувати на проблеми в компанії та свідчити про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами. Високий показник абсолютної ліквідності говорить про те, що значна частина капіталу відводиться на формування непродуктивних активів.

Розглядаючи фінансовий потенціал як сукупність фінансових показників діяльності страхової компанії, проаналізуємо динаміку показників фінансових результатів (табл. 7).

Розрахувавши та проаналізувавши динаміку показників фінансових результатів досліджуваної страхової компанії, бачи-

мо, що у 2019 році порівняно з 2017 роком прибуток та чистий прибуток збільшуються. Проте середньорічна сума власного капіталу у 2019 році зменшилась на 3,07% (порівняно з 2017 роком), а на 7,22% (порівняно з 2018 роком) також зменшилась середньорічна сума активів. У 2019 році цей показник становив 180063,5, що на 0,95% більше, ніж у попередньому році. Далі проведемо оцінювання фінансової надійності страхової компанії НАСК «Оранта» за системою фінансових показників (табл. 8).

За даними табл. 8 можна сказати, що всі показники, проаналізовані в таблиці, зменшувались. Для більш детального оцінювання розглянемо аналіз структури капіталу в табл. 9.

За даними табл. 9 можна сказати, що показник власного капіталу у 2019 році порівняно з 2016 роком був нестабільним. Зменшення відбулося за рахунок зниження майже всіх показників. В аналізованому періоді страховик отримував непокритий збиток, який спостерігається з 2016 року. Чим більший власний

Таблиця 7

Динаміка показників фінансових результатів НАСК «Оранта» за 2016–2019 роки

Показник	Роки			
	2016	2017	2018	2019
Прибуток від реалізації, тис. грн.	201 369	211 274	238 617	682 957
Чистий прибуток, тис. грн.	3 272	45 780	31 761	35 740
Середньорічна сума активів, тис. грн.	675 904	706 196	655 186	709 451,5
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	225 907	288 454	187 908	180 063,5

Джерело: сформовано за даними [1; 7]

Таблиця 8

Показники оцінювання фінансової надійності страхової компанії НАСК «Оранта» за 2016–2019 роки

Показники	Роки			
	2016	2017	2018	2019
<i>Показники, що характеризують достатність власних коштів для виконання страхових зобов'язань</i>				
Показник відношення чистих страхових резервів до капіталу	147,19	120,53	211,05	158,32
Коефіцієнт достатності страхових резервів	209,01	163,93	1328,107	4,15
Показник покриття зобов'язань за страховими виплатами	425,67	438,19	422,19	32,15
Показник ступеня власного фінансового забезпечення	29,14	181,42	118,18	123,53
<i>Показник відношення чистих страхових резервів до капіталу</i>				
Показник обсягів страхування	39,45	41,75	34,91	34,18
<i>Показники, що характеризують заборгованість страхувальників і страховика за страховими виплатами</i>				
Коефіцієнт оборотності кредитної заборгованості за страховими виплатами	0,95	0,75	0,75	0,83
Показник дебіторської заборгованості	7,91	7,503	18,05	13,75
<i>Показники, що характеризують міру незалежності від перестраховування</i>				
Показник незалежності від перестраховування	241,34	224,89	264,89	259,53

Джерело: сформовано за даними [7]

Таблиця 9

Аналіз структури капіталу СК «Оранта» за 2016–2019 роки

Показник	Роки			
	2016	2017	2018	2019
Зареєстрований пайовий капітал	775 125	159 000	159 000	159 000
Капітал у дооцінках	208 655	234 112	208 196	204 185
Додатковий капітал	45	45	45	45
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(817 302)	(121 424)	(199 767)	(215 185)
Резервний капітал	1 678	1 651	1 651	1 651
Інші резерви	57 628	15 000	18 715	22 967
Неконтрольована частка	78	70	68	69
Власний капітал	225 907	288 454	187 908	172 219

Джерело: сформовано за даними [7]

капітал, тим краще захищеним є товариство від впливу загрозливих для його існування факторів, оскільки саме за рахунок власного капіталу можуть покриватися збитки страховика.

Для фінансування НАСК «Оранта» використовує власні обігові кошти, кошти власного капіталу, залучені в результаті додаткової емісії, кредити банків на вигідних для компанії умовах, тому страхова компанія має хороший фінансовий потенціал для подальшого успішного та конкурентоспроможного розвитку своєї діяльності на страховому ринку України.

Висновки і пропозиції. Дослідивши аналіз фінансового потенціалу страхової компанії «Оранта» за допомогою фінансових показників, можемо констатувати, що страхова діяльність сьогодення набуває специфічних рис підприємницької діяльності. Таким чином, фінансовий потенціал виступає одним із факторів, що визначає успішність роботи як окремої страхової компанії, так і всього страхового ринку України, адже від нього залежать рівень конкурентоспроможності та інвестиційна привабливість страхового ринку.

Література:

1. Офіційний сайт «Форіншурер». URL: <http://forinsurer.com> (дата звернення: 17.02.2020).
2. Фінансовий менеджмент страхових компаній України. URL: https://kon-insurance.mnau.edu.ua/files/work_2019/55.pdf (дата звернення: 01.04.2020).
3. Марценюк-Розарьонova О. Особливості і стан розвитку страхового ринку України. *Економічні науки*. 2014. № 7. С. 48–50.
4. Калівошко О. Оцінка діяльності страхових компаній на фінансово-кредитному ринку України. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019. № 1. С. 186–193.
5. Іванова А., Шаповал Л. Особливості формування прибутку страхової компанії. *Економіка і суспільство*. 2017. № 13. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/186.pdf (дата звернення: 01.04.2020).
6. Романовська Ю. Аналіз страхового ринку України. *Економіка і суспільство*. 2016. № 7. С. 830–837.
7. Офіційний сайт НАСК «Оранта». Основні фінансові показники. URL: <https://oranta.ua/public/finance> (дата звернення: 15.03.2020).
8. Коваленко Ю., Літвін Я. Фінансово-інвестиційний потенціал страхових компаній в Україні. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2019. № 1. С. 109–124.
9. Кнейслер О. Формування системи управління фінансовими потоками страхових компаній. *Схід*. 2015. № 5. С. 55–59.
10. Григораш О., Терюшина Ю. Ефективність фінансово-господарської діяльності підприємств України. *Бізнес-Інформ*. 2017. № 11. С. 221–226.
11. Богріновцева Л., Вергелюк Ю. Аналіз показників фінансової безпеки страхового ринку України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Вип. 31. С. 174–179.

References:

1. Forynshurer. (2020) (Forynshurer). URL: <http://forinsurer.com> (accessed 17 February 2020). (in Ukrainian)
2. Finansovyi menedzhment strakhovykh kompanii Ukrainy (2020) (A financial management of insurance companies of Ukraine). URL: https://kon-insurance.mnau.edu.ua/files/work_2019/55.pdf (accessed 01 April 2020). (in Ukrainian)
3. Martseniuk-Rozaronova O. (2014) Osoblyvist i stan rozvytku strakhovoho rynku Ukrainy. *Ekonomichni nauky*. (Features and state of development of the Ukrainian insurance market). № 7, pp. 48–50. (in Ukrainian)
4. Kalivoshko O. (2019) Otsinka diialnosti strakhovykh kompanii na finansovo-kredytnomu rynku Ukrainy. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia*. (Evaluation of the activity of insurance companies in the financial and credit market of Ukraine). № 1, pp. 186–193. (in Ukrainian)
5. Ivanova A., Shapoval L. (2017) Osoblyvosti formuvannia prybutku strakhovoi kompanii. *EKONOMIKA I SUSPILSTVO*. (Features of forming of profit of insurance company). № 13. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/186.pdf (accessed 01 April 2020). (in Ukrainian)
6. Kovalenko Yu., Litvin Ya. (2019) Finansovo-investytsiinyi potentsial strakhovykh kompanii v Ukrainy. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy*. (Financial and investment potential of insurance companies in Ukraine). № 1, pp. 109–124. (in Ukrainian)
7. Kneisler O. (2015) Formuvannia systemy upravlinnia finansovymy potokamy strakhovykh kompanii. *Skhid*. (Formation of financial flows management system of insurance companies). № 5, pp. 55–59. (in Ukrainian)
8. Romanovska Yu. (2016) Analiz strakhovogo rynku Ukrainy. *EKONOMIKA I SUSPILSTVO*. (Analysis of the Ukrainian insurance market). № 7. S. 830–837. (in Ukrainian)
9. Hryhorash O., Teroshyna Yu. (2017) Efektyvnist finansovohospodarskoi diialnosti pidpriemstv Ukrainy. *Biznes-Inform*. (Efficiency of financial and economic activity of Ukrainian enterprises). № 11, pp. 221–226. (in Ukrainian)
10. Bohrinovtseva L., Verheliuk Yu. (2018) Analiz pokaznykiv finansovoi bezpeky strakhovoho rynku Ukrainy. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*. (Analysis of financial security indicators of the Ukrainian insurance market). Vyp. 31, pp. 174–179. (in Ukrainian)
11. NASK “Oranta” (2020). Osnovni finansovi pokaznyky (Key financial indicators). URL: <https://oranta.ua/public/finance> (accessed 15 March 2020). (in Ukrainian)

Аннотация. В статье страховые компании исследуются как специфические предприятия, которые создаются ради получения прибыли, а предметом их первоочередной деятельности является предоставление страховой защиты. Финансовый потенциал страхового рынка имеет собственную специфику деятельности, приоритеты и тенденции развития. Существующий финансовый потенциал страховой отрасли обеспечивает устойчивое развитие как субъектов хозяйствования, так и населения, является основой формирования новых страховых товаров и их реализации на территории страхового рынка. В статье проанализирован финансовый потенциал страхового рынка Украины и исследован финансовый потенциал страховой компании «Оранта». Доказано, что финансовый потенциал является одним из факторов, который определяет успешность работы как отдельной страховой компании, так и всего страхового рынка Украины, ведь от него зависят уровень конкурентоспособности и инвестиционная привлекательность страхового рынка.

Ключевые слова: страховой рынок, страховые премии, капитал, уставной капитал, финансовый потенциал страховой компании, страховые платежи.

Summary. Crisis phenomena in the financial and real sectors of the economy have identified many problems related to maintaining and sustaining financial stability for enterprises. This issue is particularly acute for financial intermediaries who attract significant financial resources on a long-term basis or, as insurers for risky types of insurance, form insurance reserves with commitments. Insurance companies, as specific enterprises, are created for profit, but at the same time their primary activity is to provide insurance protection, and they must be financially provided for its implementation. Achieving such a task is possible provided that the organization of management and formation of financial potential and, in general, the organization of financial activities of the insurer, are appropriate, which made the research relevant. The financial potential of the insurance market has its own specific activity, priorities and trends. Existing financial potential depends on financing of development programs, formation of stable market position, financing of development and introduction of new insurance products. Despite the considerable volume of scientific publications, which reflect the problems of development of activity of insurance companies of Ukraine, the issues of formation of financial potential of insurers and its assessment remain insufficiently covered. The article deals with the peculiarities of formation of financial sources of development of an insurance company and investigates the mechanism of formation of the financial potential of the insurer. Carrying out analysis of financial potential on the example of Oranta Insurance Company, researching the mechanism of financial potential management and formation of development prospects. Having investigated the analysis of financial capacity of Oranta insurance company by means of financial performance it is possible to note that insurance activity of the present gains peculiar features of business activity. Thus, financial potential acts as one of factors that define success of work as separate insurance company and all insurance market of Ukraine, the level of competitiveness and investment attractiveness of the insurance market depends on it.

Keywords: insurance service, insurance premiums, capital, authorized capital, financial potential of an insurance company, insurance payments.

Збірник наукових праць

НАУКОВИЙ ВІСНИК МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія:

Економіка і менеджмент

Випуск 42

Коректура • *В.І. Бабич*

Комп'ютерна верстка • *І.І. Стратій*

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 24,18.
Підписано до друку 26.06.2020 р. Замов. № 0620/157. Наклад 100 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.